

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม” ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการของเทศบาลตำบลธาตุพนม ผู้ประกอบการ ประเภท ที่พัก ร้านอาหาร ร้านของฝากของที่ระลึก การขนส่ง/ยานพาหนะ และบริการ นำเที่ยวที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 มีอายุระหว่าง 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.00 และมีสถานะเป็นประชาชน คิดเป็นร้อยละ 82.50

2. สภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเมือง ($\bar{X} = 2.99$) รองลงมาคือด้านกายภาพ ($\bar{X} = 2.98$) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 2.94$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสังคม ($\bar{X} = 2.72$) โดยสามารถสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านสังคม โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัญหาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับประชาชน

ในชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม และศีลธรรมอันดีของครอบครัวและชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัญหาแรงงาน และการมีงานทำ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาบริการโรงแรม สถานที่พัก

2.3 ด้านการเมือง โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาการเคารพกฎระเบียบทางสังคมตามหลักศาสนา

2.4 ด้านกายภาพ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัญหาการก่อสร้างและบำรุงรักษา ถนนเพื่ออำนวยความสะดวก ปลดภัยของถนนการใช้สัญจรไปมา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาการจัดการระบบประปาในชุมชน

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 2.96$) โดยสามารถสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอวิธีการดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ และทรัพย์สินสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม และส่งผลต่อการท่องเที่ยว

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอตัวเข้าไปเป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่จัดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนได้รับประโยชน์ทางจิตใจมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่องค์พระธาตุพนมเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนได้ไปใช้บริการขอคำปรึกษาหรือ ช่วยเหลือ ด้านการท่องเที่ยว จากเทศบาลตำบลธาตุพนมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ตรวจสอบ และประเมินผลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเสนอตัวเข้าไปเป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาประเพณีศิลปวัฒนธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

4.1 ตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสังคม

4.2 ตามคุณลักษณะด้านอายุ พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านกายภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม และ 2) ด้านเศรษฐกิจ

4.3 ตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ยกเว้นด้านการเมือง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ตามคุณลักษณะด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ยกเว้นด้านเศรษฐกิจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.5 ตามคุณลักษณะด้านสถานะที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม และ 2) ด้านกายภาพ

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 ตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 2) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ และ 2) การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา

5.2 ตามคุณลักษณะด้านอายุ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ทุกด้าน ยกเว้น การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และ 2) ด้านการมีส่วนร่วม

5.4 ตามคุณลักษณะด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

5.5 ตามคุณลักษณะด้านสถานะที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ทุกด้าน ยกเว้น 1) การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ และ 2) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม มีจำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งผลการหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม จากการระดม

ความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน ที่พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น มีดังนี้

6.1 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม ในด้านการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ได้แก่ ต้องสร้างหรือทำให้ประชาชนรู้จักรักท้องถิ่น มีความผูกพันกับท้องถิ่น เป็นแหล่งที่ประชาชนจะสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง ซึ่งประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา ร่วมแก้ไขปัญหา และเสนอแนะแนวทางกับส่วนราชการ ควรทำการประชุม ประชาคม ในระดับชุมชน ควรที่จะพัฒนาช่องทางการสื่อสารของหน่วยงานราชการให้ทันสมัย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และควรที่จะจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม ให้ง่ายต่อการเข้ามาติดต่อประสานงานของประชาชน ควรที่จะดำเนินการส่งเสริมจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เป็นตัวแทนของคนในท้องถิ่นในการติดต่อประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานราชการจะต้องเข้าหาผู้นำชุมชน เพื่อให้ผู้นำดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และควรจะมีการจัดประชุมเชิงลึกแยกเป็นชุมชน โดยหน่วยงานราชการจะต้องลงไปจัดประชุมถึงชุมชนโดยตรง หน่วยงานราชการควรมีการประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนประชาชนให้มาเข้าร่วมให้มากขึ้น

6.2 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ จะต้องสร้างการให้เกียรติแก่ประชาชนโดยการเชิญประชาชนเข้ามา เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนั้นควรที่จะส่งเสริมกระตุ้นให้ประชาชนในระดับชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ จะต้องสร้างความตระหนัก ให้ประชาชนมีจิตสำนึกเห็นประโยชน์ในการสนับสนุนปัจจัย เช่น เงิน สิ่งของ แรงงาน ฯลฯ ตามกำลังความสามารถของตนเอง เพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม ซึ่งจะนำมาซึ่งรายได้ของประชาชนในอนาคต ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นดึงเอาวัฒนธรรมในท้องถิ่น กิจกรรมในท้องถิ่น การจัดแสดงสินค้าโดยชุมชน ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ นอกจากนั้นหน่วยงานของรัฐควรที่จะจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้กับประชาชน รวมทั้งควรที่จะมอบเกียรติบัตร ชมเชย ผู้ที่มีการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นการกระตุ้น

ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

6.3 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ จะต้องมีการเชิญประชาชนเข้ามา ตรวจสอบ ติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งหน่วยงานราชการจะต้องสร้างฐานข้อมูล แหล่งข้อมูลให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้าของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว และต้อง ส่งเสริมประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอตัวเข้าไปเป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว ควรจัดเวทีในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนได้เสนอแนะแนวความคิด เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาการท่องเที่ยว หน่วยงานราชการจะต้องมีธรรมาภิบาลในการบริหารงาน กล้ารับฟังความคิดเห็นคำท้วงติงจากประชาชน จะต้องสร้างความตระหนักให้กับประชาชน สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ให้รู้จักรักษาสีทึของตนเอง ในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเมือง ($\bar{X} = 2.99$) รองลงมาคือด้านกายภาพ ($\bar{X} = 2.98$) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 2.94$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสังคม ($\bar{X} = 2.72$) โดยด้านการเมือง ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาการเคารพกฎระเบียบทางสังคมตามหลักศาสนา ส่วนด้านสังคม ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัญหาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับประชาชนในชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม และศีลธรรมอันดีของครอบครัวและชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิมล ภู่นาค (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา ตลาดน้ำอัมพวา ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า ชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในด้าน สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเมือง พบว่า ไม่สามารถดำเนินการจัดการ อย่างเป็นระบบและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนได้ ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว เพื่อตระหนักในคุณค่า และความสำคัญของวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ พบว่า ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการได้รับประโยชน์ พบว่า ชุมชนไม่มีการรวมตัวกันเพื่อประกอบธุรกิจร่วมกัน และ ส่วนใหญ่ชุมชนจะมีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว ผลกระทบเชิงบวกด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย ทรัพยากรทางธรรมชาติ ลดน้อยลง ผลกระทบเชิงลบด้านเศรษฐกิจ พบว่า สินค้าและบริการ ค่าครองชีพต่าง ๆ ในชุมชนสูงขึ้น ผลกระทบเชิงลบด้านสังคม พบว่า เกิดการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนริมคลอง ในตลาดน้ำและเกิดปัญหาการขัดผลประโยชน์ของคนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รฐาภรณ์ ทองคำนุช (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา แนวทางการจัดกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี การศึกษา แนวทางการจัดกิจกรรมทางท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า พบปัญหาประชาชนในท้องถิ่น จำนวนมาก ยังไม่ได้รับการศึกษาและ การอบรมที่เพียงพอ เท่าเทียมกัน และมีการจัด อบรมที่เพียงพอ รวมถึงการกระจายข่าวสารให้ชุมชนได้รับ รู้ข้อมูลและ ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว และยังคงควร พัฒนาระบบการ บริหาร จัดการเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยว ชีตความสามารถในการรองรับ การพัฒนาระบบ การประสานงาน จากชุมชนถึงเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งที่ผ่านมายังไม่พอและชัดเจน การพัฒนา ระบบการประชาสัมพันธ์ การจัดทำป้าย ประการและป้ายบอกทางในชุมชนที่ชัดเจน รวมถึงต้องมี ระบบการสื่อความหมายและการอธิบายเนื้อหา คุณค่าเชิงลึกของ ความเป็นเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของตลาดเก่าห้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อานิสงค์ โอทาตะวงค์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหวง อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดงที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ขาดการมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดง ขาดงบประมาณ จากหน่วยงานภายนอกในการทำกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดง ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำเทียบ เรือรองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี

2. จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริม การพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 2.96$) โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนได้รับประโยชน์ทางจิตใจ มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่องค์พระธาตุพนมเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประชาชนได้ไปใช้บริการ ขอคำปรึกษาหรือ ช่วยเหลือ ด้านการท่องเที่ยว จากเทศบาลตำบลธาตุพนม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชน และ สถานที่ท่องเที่ยว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอตัวเข้าไป เป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่จัดขึ้น ในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม

ผลการวิจัยวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนชาติ ปทุมสวัสดิ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างชุมชน

เข้มแข็ง กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนตลาดฝั่งโขง ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานิสงศ์ โอทาตะวงศ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแห้ว อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดงอยู่ในระดับต่ำ

3. ผลการระดับสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ในภาพรวม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และสถานะที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานะที่เกี่ยวข้อง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Factors) ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจทัศนคติความคิดเห็นที่แตกต่างกัน รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ย่อมแตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น การศึกษาที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นที่ต่างกัน และมีอิทธิพลต่อความต้องการทัศนคติ และค่านิยมของบุคคลทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนชาติ ปทุมสวัสดิ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างชุมชน

เข้มแข็ง กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนตลาดฝั่งโขง ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งของชุมชนตลาดฝั่งโขง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานิสงค์ โอทาตะวงศ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหวน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ โดยไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน ระยะเวลาอาศัยในชุมชน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

การท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม ได้แก่ ต้องสร้างหรือทำให้ประชาชนรู้จัก รักท้องถิ่น มีความผูกพันกับท้องถิ่น ซึ่งประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอ ปัญหา ร่วมแก้ไขปัญหา และเสนอแนะแนวทางกับส่วนราชการ ควรทำการประชุม ประชาคม ในระดับชุมชน ควรที่จะพัฒนาของทางการสื่อสารของหน่วยงานราชการ ให้ทันสมัย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และควรที่จะ จัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม ใ้ส่งต่อการ เข้ามาติดต่อประสานงานของประชาชน หน่วยงานราชการจะต้องเข้าหาผู้นำชุมชน เพื่อให้ ผู้นำดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และควรจะมีการจัดประชุมเชิงลึกแยกเป็นชุมชน โดยหน่วยงานราชการจะต้องลงไปจัดประชุมถึงชุมชนโดยตรง หน่วยงานราชการ ควรมีการประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนประชาชนให้มาเข้าร่วมให้มากขึ้น ควรจะต้อง สร้างความตระหนัก ให้ประชาชนมีจิตสำนึกเห็นประโยชน์ในการสนับสนุนปัจจัย เช่น เงิน สิ่งของ แรงงาน ฯลฯ ตามกำลังความสามารถของตนเอง เพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริม การท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม ซึ่งจะนำมาซึ่งรายได้ของประชาชนในอนาคต ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นดึงเอาวัฒนธรรมในท้องถิ่น กิจกรรมในท้องถิ่น การจัดแสดงสินค้าโดยชุมชน ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอการท่องเที่ยวรูปแบบ ใหม่ นอกจากนั้นหน่วยงานของรัฐควรที่จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การท่องเที่ยวให้กับประชาชน รวมทั้งควรที่จะมอบเกียรติบัตร ชมเชย ผู้ที่มีการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จ หน่วยงานราชการจะต้องสร้าง ฐานข้อมูล แหล่งข้อมูลให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้า

ของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว และต้องส่งเสริมประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอตัวเข้าไปเป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว ควรจัดเวทีในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนได้เสนอแนะแนวความคิด เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาการท่องเที่ยว หน่วยงานราชการจะต้องมีธรรมาภิบาลในการบริหารงาน จะต้องสร้างความตระหนักให้กับประชาชน สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ให้อำนาจการศึกษาสิทธิของตนเอง ในการตรวจสอบติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา คงภิรมย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ในการบูรณาการบุคลากรงบประมาณ และแหล่งข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสำรวจจัดทำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาแนวทาง วางแผนงานร่วมกันในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อีกทั้งต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรให้หน่วยงานภาคเอกชนหรือสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ มาเป็นที่ปรึกษา ด้านการส่งเสริมการตลาดแหล่งท่องเที่ยว และให้มีตัวแทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนในการเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา ส่งเสริมให้เกิดภาคีเครือข่ายของภาคประชาชน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องในทุกระดับและทุกมิติ นอกจากนี้ต้องจัดทำแผนการพัฒนาล่วงหน้าโดยกำหนดระยะเวลาการใช้แผนงาน ควรมีกลไกป้องกันความไม่ต่อเนื่องอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนนโยบายควรมีความร่วมมือในการใช้แผนเพื่อพัฒนาในระยะยาวและกำหนดเป็นนโยบาย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานิสงค์ โอทาตะวงศ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหวน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้มากยิ่งขึ้น จัดเจ้าหน้าที่วิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาให้ความรู้ความเข้าใจ

แก่ประชาชน ควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดงไปยังชุมชนต่าง ๆ สร้างท่าเทียบเรือแห่งที่ 2 ที่บ้านเชียงแหว เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งหน่วยงานราชการในระดับนโยบายควรจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรม หรือโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปกรณี ทองคำนุช (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวกรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุกอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่

- 1) ส่งเสริมคนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการการท่องเที่ยวให้มากขึ้น
- 2) ส่งเสริมให้คนในชุมชนคิดถึงส่วนรวมมากกว่าผลทางธุรกิจมากขึ้น
- 3) ภาครัฐเข้ามา มีบทบาทหรือส่งเสริม ช่วยเหลือให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันผู้ที่จะสืบทอดหรือดูแลพื้นที่ลดน้อยลง
- 4) ส่งเสริมให้คนในชุมชนตระหนักและเข้าใจถึงการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ควรดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเมืองโดยส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ส่งเสริมวินัยและการเคารพกฎจรรยาบรรณของประชาชนในชุมชน ร่วมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพกฎระเบียบทางสังคมตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด ด้านเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมการมีงานทำ และเข้าไปกำกับดูแลการบริการโรงแรม สถานที่พัก ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และปัญหาการเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอแนวความคิด ความต้องการ/ความคิดเห็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชาชน ด้านกายภาพ โดยการก่อสร้างและบำรุงรักษา ถนนเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวก ปลอดภัยของถนน การใช้สัญจรไปมา ปัญหาการจัดการระบายน้ำ

1.2 เทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมให้ความรู้กับประชาชน ให้เห็นถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม การรณรงค์ส่งเสริม และเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางเพื่อจัดระเบียบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม การมีส่วนร่วมในการเสนอตัวเข้าไปเป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่จัดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม ให้ประชาชนได้ไปใช้บริการ ขอคำปรึกษาหรือ ช่วยเหลือ ด้านการท่องเที่ยวจากเทศบาลตำบลธาตุพนม การเสนอตัวเข้าไปเป็นผู้นำหรือตัวแทนกลุ่ม/ชุมชน เพื่อเข้าร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และร่วมตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจาก ให้มากขึ้นกว่าเดิม

1.3 เทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลธาตุพนม โดยเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่มอายุที่ต่ำกว่า 60 ปี กลุ่มที่มีการศึกษาดำเนินการปริญญาตรีกลุ่มผู้มีรายได้ระดับปานกลาง และกลุ่มภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

1.4 เทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการแหล่งท่องเที่ยว ควรเน้นไปที่การพัฒนาและส่งเสริมด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยวโดยประสานให้สถานศึกษาตลอดจนประชาชนในพื้นที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครการท่องเที่ยวเพื่อคอยให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว และควรปรับปรุงสถานที่ สำนักงาน ให้สามารถรองรับการเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวแบบถาวรต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เพื่อนำไปพัฒนาให้ตรงต่อความต้องการและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนม

2.3 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของ การจัดการท่องเที่ยวเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้ได้แนวทางเสริมสร้างการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร